

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΤΡΙΤΗ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2023
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

- A1. α. Λάθος β. Λάθος γ. Σωστό δ. Σωστό ε. Λάθος
A2. γ
A3. δ

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B1. Από τη σελίδα 133 του σχολικού βιβλίου

α. Η **Μικροοικονομική θεωρία** είναι η ανάλυση που αφορά τη συμπεριφορά και τη δραστηριότητα των ξεχωριστών μονάδων μιας οικονομίας. Η θεωρία της ζήτησης και της προσφοράς εξετάζει τη συμπεριφορά του αντιπροσωπευτικού καταναλωτή και του αντιπροσωπευτικού παραγωγού με βάση ορισμένες υποθέσεις, ώστε να προσδιοριστεί η τιμή ενός αγαθού στις διάφορες μορφές αγοράς.

Η **Μακροοικονομική θεωρία** είναι η ανάλυση που εξετάζει τα οικονομικά προβλήματα ως ένα σύνολο αλληλοεξαρτώμενων μεγεθών, χωρίς να δίνει έμφαση στη συμπεριφορά κάθε μονάδας χωριστά. Στη μακροοικονομική ανάλυση το επίκεντρο του ενδιαφέροντος είναι η συνολική παραγωγή μιας οικονομίας, το συνολικό εισόδημα, η συνολική κατανάλωση κτλ.

β. Παράλληλα με τον όρο **μικροοικονομική** χρησιμοποιείται και ο όρος θεωρία των τιμών, γιατί σημείο αναφοράς είναι ο προσδιορισμός της τιμής ενός αγαθού.

Παράλληλα με τον όρο **μακροοικονομική** ανάλυση χρησιμοποιείται συχνά ο όρος θεωρία του Εθνικού Εισοδήματος και της Απασχόλησης, γιατί κεντρικό σημείο της είναι ο προσδιορισμός του εθνικού εισοδήματος και της απασχόλησης του εργατικού δυναμικού.

Η διαφορά, επομένως, ως προς τη μέθοδο μεταξύ μικροοικονομικής και μακροοικονομικής ανάλυσης οφείλεται στο ότι η μακροοικονομία εξετάζει τη συμπεριφορά της συνολικής οικονομίας, ενώ η μικροοικονομία εξετάζει τη συμπεριφορά του οικονομούντος ατόμου.

γ. Ο σπουδαιότερος που επιβάλλει τη διάκριση της ανάλυσης της οικονομικής θεωρίας σε μικροοικονομικό και μακροοικονομικό επίπεδο είναι το **σφάλμα σύνθεσης**. Το σφάλμα σύνθεσης συμβαίνει, όταν δεχόμαστε ότι εκείνο το οποίο ισχύει για τα άτομα ισχύει αναγκαστικά και για το σύνολο της οικονομίας. Το σφάλμα σύνθεσης είναι σφάλμα λογικής. Παράδειγμα: Στη μικροοικονομική ανάλυση γίνεται δεκτό ότι, όταν μειωθεί ο εργατικός μισθός (που αποτελεί στοιχείο του κόστους παραγωγής), η ατομική επιχείρηση μπορεί να αυξήσει το κέρδος της, εφόσον η τιμή του παραγόμενου προϊόντος παραμένει σταθερή. Από μακροοικονομική άποψη το συμπέρασμα αυτό δεν είναι αναγκαία αποδεκτό, γιατί, αν μειωθούν οι μισθοί σε όλους τους κλάδους για όλη την οικονομία, θα μειωθεί η αγοραστική δύναμη των καταναλωτών, με συνέπεια τη μείωση της συνολικής ζήτησης και στη συνέχεια των τιμών, άρα και των κερδών των επιχειρήσεων.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ**ΘΕΜΑ Γ**

Γ.1 Επειδή στο 2002 ισχύει $ΑΕΠ_{2002 \text{ σταθ.}} = ΑΕΠ_{2002 \text{ τρέχ.}}$, το έτος 2002 θεωρείται έτος βάσης.

Οπότε για τον υπολογισμό του $ΑΕΠ_{\text{σταθ.}}$ των ετών 2000 και 2001 και της ποσότητας Q του έτους 2003 θα χρησιμοποιήσουμε τη σχέση:

$$ΑΕΠ_{\text{σταθ.}} = P_{\text{έτους βάσης}} \cdot Q_{\text{τρέχ. έτους}} \quad (1), \text{ όπου } P_{\text{έτους βάσης}} = P_{2002}.$$

Ακόμη θα χρησιμοποιηθούν οι σχέσεις:

$$ΑΕΠ_{\text{τρέχ.}} = P_{\text{τρέχ. έτους}} \cdot Q_{\text{τρέχ. έτους}} \quad (2)$$

$$κκΑΕΠ_{\text{σταθ.}} = \frac{ΑΕΠ_{\text{σταθ.}}}{\text{Πληθυσμός}} \quad (3)$$

Έτος 2002:

$$(2) \Leftrightarrow 800 = P_{2002} \cdot 80 \Leftrightarrow P_{2002} = 10 \text{ ευρώ}$$

Έτος 2000:

$$(2) \Leftrightarrow 300 = P_{2000} \cdot 50 \Leftrightarrow P_{2000} = 6 \text{ ευρώ}$$

$$(1) \Leftrightarrow ΑΕΠ_{2000 \text{ σταθ.}} = 10 \cdot 50 \Leftrightarrow ΑΕΠ_{2000 \text{ σταθ.}} = 500 \text{ ευρώ}$$

Έτος 2001:

$$(2) \Leftrightarrow 480 = 8 \cdot Q_{2001} \Leftrightarrow Q_{2001} = 60 \text{ μονάδες}$$

$$(1) \Leftrightarrow ΑΕΠ_{2001 \text{ σταθ.}} = 10 \cdot 60 \Leftrightarrow ΑΕΠ_{2001 \text{ σταθ.}} = 600 \text{ ευρώ}$$

Έτος 2003:

$$(3) \Leftrightarrow ΑΕΠ_{2003 \text{ σταθ.}} = 25 \cdot 40 \Leftrightarrow ΑΕΠ_{2003 \text{ σταθ.}} = 1.000 \text{ ευρώ}$$

$$(1) \Leftrightarrow 1.000 = 10 \cdot Q_{2003} \Leftrightarrow Q_{2003} = 100 \text{ μονάδες}$$

$$(2) \Leftrightarrow 1.200 = P_{2003} \cdot 100 \Leftrightarrow P_{2003} = 12 \text{ ευρώ}$$

Έτος	Τιμή (P) (σε ευρώ)	Ποσότητα (Q) (σε μονάδες)	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) σε τρέχουσες τιμές (σε ευρώ)	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) σε σταθερές τιμές (σε ευρώ)
2000	6	50	300	500
2001	8	60	480	600
2002	10	80	800	800
2003	12	100	1.200	1.000

Γ2. i) Πραγματική μεταβολή Α.Ε.Π. 2000 → 2001:

$$\text{ΑΕΠ}_{2001 \text{ σταθ.}} - \text{ΑΕΠ}_{2000 \text{ σταθ.}} = 600 - 500 = 100 \text{ ευρώ}$$

ii) Πραγματική ποσοστιαία μεταβολή Α.Ε.Π. 2000 → 2001:

$$\frac{\text{ΑΕΠ}_{2001 \text{ σταθ.}} - \text{ΑΕΠ}_{2000 \text{ σταθ.}}}{\text{ΑΕΠ}_{2000 \text{ σταθ.}}} \cdot 100 = \frac{600 - 500}{500} \cdot 100 = 20\%$$

Γ3. i) $\text{ΑΕΠ}_{\text{σταθ.}} = P_{\text{έτους βάσης}} \cdot Q_{\text{τρέχ. έτους (4)}}$, όπου $P_{\text{έτους βάσης}} = P_{2000}$.

$$\text{ΑΕΠ}_{2000 \text{ σταθ.}} = \text{ΑΕΠ}_{2000 \text{ τρέχ.}} = 300 \text{ ευρώ (έτος βάσης)}$$

$$(4) \Leftrightarrow \text{ΑΕΠ}_{2001 \text{ σταθ.}} = 6 \cdot 60 \Leftrightarrow \text{ΑΕΠ}_{2001 \text{ σταθ.}} = 360 \text{ ευρώ}$$

$$(4) \Leftrightarrow \text{ΑΕΠ}_{2002 \text{ σταθ.}} = 6 \cdot 80 \Leftrightarrow \text{ΑΕΠ}_{2002 \text{ σταθ.}} = 480 \text{ ευρώ}$$

$$(4) \Leftrightarrow \text{ΑΕΠ}_{2003 \text{ σταθ.}} = 6 \cdot 100 \Leftrightarrow \text{ΑΕΠ}_{2003 \text{ σταθ.}} = 600 \text{ ευρώ}$$

ii) Πραγματική ποσοστιαία μεταβολή Α.Ε.Π. 2000 → 2001:

$$\frac{\text{ΑΕΠ}_{2001 \text{ σταθ.}} - \text{ΑΕΠ}_{2000 \text{ σταθ.}}}{\text{ΑΕΠ}_{2000 \text{ σταθ.}}} \cdot 100 = \frac{480 - 360}{360} \cdot 100 = 20\%$$

Παρά την αλλαγή του έτους βάσης, η πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του ΑΕΠ παραμένει το ίδιο ποσοστό.

Γ4. Από τη σελίδα 137 του σχολικού βιβλίου

Το ονομαστικό Α.Ε.Π. μετρά τη χρηματική αξία της παραγωγής μιας οικονομίας σε τρέχουσες τιμές. Το πραγματικό Α.Ε.Π. μετρά το μέγεθος της παραγωγής σε σταθερές τιμές (κάποιου τυχαία επιλεγμένου έτους βάσης).

Το πραγματικό Α.Ε.Π. αυξάνεται μόνον, όταν η ποσότητα παραγόμενων αγαθών και υπηρεσιών έχει αυξηθεί, σε αντίθεση με το ονομαστικό Α.Ε.Π., που αυξάνεται είτε επειδή έχει αυξηθεί η παραγωγή είτε επειδή έχουν αυξηθεί οι τιμές ή έχουν αυξηθεί και τα δύο.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. ► Για την αγοραία συνάρτηση προσφοράς:

Η αγοραία προσφερόμενη ποσότητα είναι

$$\text{για } P = 20 \rightarrow Q_s = 50 \cdot 100 = 5.000 \text{ μονάδες προϊόντος}$$

$$\text{για } P = 25 \rightarrow Q_s = 60 \cdot 100 = 6.000 \text{ μονάδες προϊόντος}$$

Η γενική μορφή της συνάρτησης προσφοράς είναι $Q_s = \gamma + \delta \cdot P$.

P	Q _s
20	5.000
25	6.000

$$\left. \begin{array}{l} 5.000 = \gamma + 20 \cdot \delta \\ 6.000 = \gamma + 25 \cdot \delta \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} \gamma = 200 \\ \delta = 1.000 \end{array} \right\} \Leftrightarrow Q_s = 1.000 + 200 \cdot P$$

► Για την αγοραία συνάρτηση ζήτησης:

Η αγοραία ζητούμενη ποσότητα για $P = 60$ είναι:

$$\Sigma\Delta = P \cdot Q_D \Leftrightarrow 120.000 = 60 \cdot Q_D \Leftrightarrow Q_D = 2.000 \text{ μονάδες προϊόντος.}$$

Θα χρησιμοποιηθεί η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή για την εύρεση της συνάρτησης:

$$E_D = \frac{Q_2 - Q_1}{P_2 - P_1} \cdot \frac{P_1}{Q_1} \Leftrightarrow \frac{Q_D - 2.000}{P - 60} \cdot \frac{60}{2.000} \Leftrightarrow Q_D = 5.000 - 50 \cdot P$$

Δ2. $Q_D = Q_S \Leftrightarrow 5.000 - 50 \cdot P = 1.000 + 200 \cdot P \Leftrightarrow P_0 = 16$ χρηματικές μονάδες

Για $P_0 = 16$ έχουμε $Q_0 = 1.000 + 200 \cdot 16 = 4.200$ μονάδες προϊόντος

Άρα, η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας είναι $P_0 = 16$ χρηματικές μονάδες και $Q_0 = 4.200$ μονάδες προϊόντος, αντίστοιχα.

Δ3. Για την ανώτατη τιμή (P_A), την υψηλότερη παράνομη τιμή (P_M) και το «καπέλο», χρησιμοποιούνται οι σχέσεις:

$$\text{«Καπέλο»} = P_M - P_A \quad (1)$$

$$Q_{SA} \text{ (προσφερόμενη ποσότητα για } P_A) = Q_{DM} \text{ (ζητούμενη ποσότητα για } P_M) \quad (2)$$

$$(1) \Leftrightarrow P_M - P_A = 15 \Leftrightarrow P_M = P_A + 15 \quad (3)$$

$$(2) \Leftrightarrow 1.000 + 200 \cdot P_A = 5.000 - 50 \cdot P_M \quad (4)$$

$$(3), (4) \Leftrightarrow P_A = 13 \text{ χρηματικές μονάδες.}$$

Δ4. Δεδομένου ότι η ευθεία ζήτησης μετατοπίστηκε παράλληλα, η νέα συνάρτηση ζήτησης $Q_{D'}$ θα έχει τον ίδιο συντελεστή «β» με την αρχική συνάρτηση Q_D , οπότε η νέα συνάρτηση θα έχει την μορφή:

$$Q_{D'} = \alpha' - 50 \cdot P$$

Για $P_0 = 16$ παρατηρείται έλλειμμα 840 μονάδων προϊόντος, δηλαδή:

$$Q_{D'} - Q_S = 840 \Leftrightarrow (\alpha' - 50 \cdot 16) - (1.000 + 200 \cdot 16) = 840 \Leftrightarrow \alpha' = 5.840$$

Άρα, η νέα συνάρτηση ζήτησης είναι: $Q_{D'} = 5.840 - 50 \cdot P$

$$Q_{D'} = Q_S \Leftrightarrow 5.840 - 50 \cdot P = 1.000 + 200 \cdot P \Leftrightarrow P'_0 = 19,36 \text{ χρηματικές μονάδες}$$

Για $P'_0 = 19,36$ έχουμε $Q_0 = 1.000 + 200 \cdot 19,36 = 4.872$ μονάδες προϊόντος

Άρα, η νέα τιμή και η ποσότητα ισορροπίας είναι $P'_0 = 19,36$ χρηματικές μονάδες και $Q'_0 = 4.872$ μονάδες προϊόντος, αντίστοιχα.